WIKIPEDIA
Bách khoa toàn thư mở

Vũ Đình Liên

Bách khoa toàn thư mở Wikipedia

Vũ Đình Liên (12 tháng 11 năm 1913 – 18 tháng 1 năm 1996), là một trong những nhà thơ lớp đầu tiên của phong trào Thơ mới, nhà giáo nhân dân Việt Nam. Thơ ông thường mang nặng lòng thương người và niềm hoài cổ. Bài thơ *Ông Đồ* của ông được một nhà phê bình văn học xem là một trong mười bài thơ tiêu biểu cho phong trào Thơ Mới.

Ngoài sáng tác thơ, ông còn nghiên cứu, dịch thuật, giảng dạy văn học.

Tiểu sử

Vũ Đình Liên sinh tại Hà Nội, nhưng quê gốc ở thôn Châu Khê, xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang, tỉnh Hải Dương.

Ông đỗ tú tài năm 1932, từng dạy học ở các trường: Trường tư thục Thăng Long, Trường Gia Long, Trường nữ sinh Hoài Đức để kiếm sống. Ông học thêm trường Luật đỗ bằng cử nhân, về sau vào làm công chức ở Nha Thương chính (còn gọi là sở Đoan) Hà Nội.

Năm 1936, ông được biết đến với bài thơ "Ông đồ" đăng trên báo *Tinh Hoa*

Sau Cách mạng tháng Tám, ông tham gia giảng dạy nhiều năm và từng là chủ nhiệm khoa tiếng Pháp của Đại học Quốc gia Hà Nội [1].Vũ Đình Liên còn là một trong những nhà thơ lớp đầu tiên của phong trào Thơ mới.

Ngoài thơ ông còn hoạt động trong lĩnh vực lý luận, phê bình văn học và dịch thuật. Ông là hội viên sáng lập Hội Nhà văn Việt Nam

Tác phẩm

- Một số bài thơ: Ông đồ, Lòng ta là những hàng thành quách cũ, Luỹ tre xanh, Người đàn bà điên ga Lưu xá...
- Sơ thảo lịch sử văn học Việt Nam (cùng *Nhóm Lê Quý Đôn* – 1957) [2]
- Nguyễn Đình Chiểu (1957)
- Thơ Baudelaire (dịch – 1995)

Nhận xét

Mặc dù được biết đến trong phong trào Thơ mới nhưng Vũ Đình Liên chưa xuất bản một tập thơ nào. Đầu năm 1941, trong một bức thư gửi Hoài Thanh, lúc Hoài Thanh làm cuốn *Thi nhân Việt Nam*, Vũ Đình Liên viết "Tôi bao giờ cũng có cái cảm tưởng là không đạt được ý thơ của mình. Cũng vì không tin thơ tôi có chút giá trị gì nên đã lâu tôi không làm thơ nữa". Hoài Thanh nhận xét Vũ Đình Liên hạ mình quá đáng, nhưng ông cũng hiểu nỗi đau của Vũ Đình Liên [3]. Những

bài thơ hiếm hoi được biết đến của ông đều mang nặng nỗi niềm hoài cổ, về luỹ tre xưa, về thành quách cũ và "những người muôn năm cũ". Hoài niệm của ông cũng là nỗi niềm của nhiều người và bức tranh bằng thơ về *Ông Đồ* vẫn sẽ còn tồn tại với thời gian:

> ...
> *Ông đồ vẫn ngồi đấy,*
> *Qua đường không ai hay,*
> *Lá vàng rơi trên giấy;*
> *Ngoài giời mưa bụi bay.*
>
> *Năm nay đào lại nở,*
> *Không thấy ông đồ xưa.*
> *Những người muôn năm cũ*
> *Hồn ở đâu bây giờ?*

Bài thơ *Ông Đồ* được chuyển ngữ sang hàng chục thứ tiếng khác như tiếng Anh, tiếng Pháp, tiếng Trung , tiếng Đức, tiếng Nga, tiếng Thụy Điển, tiếng Ả Rập, tiếng Đan Mạch... Đặc biệt một tờ báo ở Châu Phi đã cùng một lúc in bài thơ này bằng ba thứ tiếng Anh, Pháp, Ả Rập. Bản dịch tiếng Anh của bài thơ này phổ biến nhất là các bản dịch của Phạm Trọng Lệ (*The Firmament Literacy Journal*, 1972), Thomas Le (2005) và Vương Thu Trang (2011).[4][5][6]

Có ba dịch giả đã chuyển *Ông Đồ* sang Pháp ngữ, người dịch đầu tiên là phóng viên của tờ L'Humanité nhưng bản dịch phổ biến nhất là của chính tác giả Vũ Đình Liên dịch cùng với Mireille Gansel:[7]

> *Chaque année s'ouvre la fleur du pêcher*
> *On retrouve le vieux lettré*
> *encre de chine, papier pourpre étalés*
> *Sur un trottoir parmi tant de passants*
> *...*

Bản dịch tiếng Trung của bài thơ này cũng có rất nhiều, phổ biến với tên gọi *Lão Tú Tài* (老 秀 才).

Chú thích

1. ^ Ở khoa tiếng Pháp trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Quốc gia Hà Nội có một hội trường mang tên ông.
2. ^ Gồm Vũ Đình Liên, Đỗ Đức Hiểu, Lê Thước, Trương Chính, Lê Trí Viễn.
3. ^ Thi nhân Việt nam 1932-1941 (Hoài Thanh-Hoài Chân).

4. ^ "The meaning of Tết in Vietnam | Tập San Việt Học" (bằng tiếng Anh). Lưu trữ bản gốc ngày 3 tháng 3 năm 2022. Truy cập ngày 3 tháng 3 năm 2022.
5. ^ "Thế Hữu Văn Đàn: The Firmament Literacy Journal, 2018". *online.fliphtml5.com*. Lưu trữ bản gốc ngày 25 tháng 1 năm 2021. Truy cập ngày 3 tháng 3 năm 2022.
6. ^ "Thu-Trang Vuong. (2011). The Master". *mindsponge.info* (bằng tiếng Anh). 21 tháng 12 năm 2022. Lưu trữ bản gốc ngày 23 tháng 12 năm 2022. Truy cập ngày 25 tháng 12 năm 2022.
7. ^ Dân, Trương Văn. "Người muôn năm cũ…". *khoavanhoc-ngonngu.edu.vn*. Lưu trữ bản gốc ngày 3 tháng 3 năm 2022. Truy cập ngày 3 tháng 3 năm 2022.

Liên kết ngoài

Lấy từ "https://vi.wikipedia.org/w/index.php?title=Vũ_Đình_Liên&oldid=69470064"